

МІНІСТЕРСТВО
ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ
УКРАЇНИ

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **131271** (13) **U**
(51) МПК
A23F 3/34 (2006.01)

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

<p>(21) Номер заявки: u 2018 07444</p> <p>(22) Дата подання заявки: 03.07.2018</p> <p>(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 10.01.2019</p> <p>(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 10.01.2019, Бюл.№ 1</p>	<p>(72) Винахідник(и): Кійко Вікторія Вікторівна (UA), Бондарчук Марія Євгенівна (UA), Кузьмін Олег Володимирович (UA), Акімова Людмила Миколаївна (UA)</p> <p>(73) Власник(и): НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ, вул. Володимирська, 68, м. Київ-33, 01601 (UA)</p>
---	--

(54) ЧАЙНО-ТРАВ'ЯНА СУМІШ "ВІТАМІННИЙ РОЙБУШ"

(57) Реферат:

Чайно-трав'яна суміш "Вітамінний ройбуш" містить листя малини, ройбуш, пелюстки чайної троянди, сушену моркву, плоди горобини, квіти волошки, листя лимону, листя чорниці, квіти календули.

UA 131271 U

Корисна модель належить до харчової промисловості і може бути використана для виробництва чайно-трав'яних сумішей з етнічних чаїв із додаванням лікувальної або пряно-ароматичної рослинної сировини.

5 Відомий склад дієтичного чаю-напою, що містить плоди шипшини, плоди глоду, коріння ехінацеї, корінь і кореневища валеріани, коріння лопуха, листя горіха, траву фіалки триколірної, листя малини, квіти липи, траву м'яти перцевої, квіти календули, квіти ромашки, у наступному співвідношенні компонентів (мас. %):

плоди шипшини	20-22
плоди глоду	6-8
коріння ехінацеї	14-16
корінь і кореневища валеріани	7-9
коріння лопуха	7-9
листя горіха	6-8
трава фіалки триколірної	7-9
листя малини 1 -3	
квіти липи	4-6
трава м'яти перцевої	5-7
квіти календули	5-7
квіти ромашки	6-8

[див. патент України № 56700, опубл. - бюл. № 5, 2003 р.].

10 До недоліків наведеної композиції можна віднести низький ступінь екстракції активних компонентів з кореневищ та коріння ехінацеї, валеріани і лопушиння, що знижує ефективність інгредієнтів.

В основу корисної моделі поставлено задачу створення чайно-трав'яної суміші з підвищеною біологічною цінністю та поліпшеними споживними властивостями за рахунок додавання лікувальної рослинної сировини та ягід, а також відсутності використання синтетичних ароматизаторів та підсилювачів смаку та аромату.

15 Поставлена задача вирішується тим, що до складу суміші входить ройбуш, пелюстки чайної троянди, листя малини, сушена морква, плоди горобини, квіти волошки, листя лимону, листя чорниці, квіти календули, у наступному співвідношенні компонентів (мас. %):

ройбуш	14-16
пелюстки чайної троянди	14-16
листя малини	14-16
сушена морква	5-7
плоди горобини	5-7
квіти волошки	5-7
листя лимону	14-16
листя чорниці	6-8
квіти календули	14-16.

20 При виробництві чайно-трав'яної суміші "Вітамінний ройбуш" використовується новий вид сировини - ройбуш, пелюстки чайної троянди, сушена морква, плоди горобини, квіти волошки, листя лимону, листя чорниці.

25 Ройбуш - харчовий продукт, який отримують із висушеного подрібненого листя і пагонів аспалатуса лінійного (*Aspalathus linearis*), куща сімейства Бобових (*Fabaceae*). До складу ройбушу входять мінеральні елементи (Fe, K, Zn, P, Na, Mg, Mn, Ca, Cu), вітаміни (C, E, PP, A), ароматичні масла, фітонциди. Приготовлений напій підвищує імунітет, має бактерицидні властивості завдяки вмісту тетрацикліну. Не дивлячись на відсутність кофеїну і таніну, тонізує організм; благотворно впливає на травну, серцево-судинну системи, знижує рівень холестерину у крові.

30 Пелюстки чайної троянди містять у своєму складі таніни, смоли, глікозиди, вітаміни K, PP, C, B₁. Даний компонент композиції чайно-трав'яної суміші сприяє зміцненню імунітету, розслабленню і заспокоєнню нервової системи, детоксикації нирок і сечовивідних шляхів.

35 Склад сушеної моркви відрізняється високим вмістом каротину, а також харчових волокон, K, Fe, P вітаміни - провітамін A, вітамін C, PP, групи B (B₂, пантотенову, фолієву кислоти). Також до її складу входять цукри, ефірні олії, азотисті речовини, аспарагін, умбеліферон, флавоноїди, ряд ензимів (амілаза, інвертаза, протеаза, ліпаза, пероксидаза, каталаза). Вживання сушеної моркви сприяє зміцненню сітківки, допомагає при короткозорості і швидкій стомлюваності очей, підвищує життєвий тонус, зміцнює імунітет, стимулює процеси регенерації в організмі, благотворно впливає на шлунково-кишковий тракт.

Плоди горобини містять значну кількість вітаміну С, Р, В₂, РР, Е, К, провітамін А, цукри, глікозиди, амінокислоти, дубильні, пектинові і гіркі речовини, органічні кислоти, флавоноїди (рутин), макро- і мікроелементи (Fe, Cu, I, Mn, Mg, K, Zn,) спирти, ефірну олію; а також фітонциди, які знезаражують повітря. Ягоди горобини мають сечогінну, потогінну, кровоспинну, жовчогінну, антибактеріальну дії.

Квітки волошки багаті флавоноїдами, ацетиленом, кумаринами, мінеральні елементами (Mg, K, Ca, Fe, Cu), вітамінами А, С. Завдяки такому складу, волошка має протизапальну, протимікробну, потогінну, сечогінну, легку жовчогінну та загальнозміцнюючу дії.

Листя лимону багате вітамінами групи В, Р, ефірними оліями, органічними кислотами, володіє антибактеріальною, протівірусною, протизапальною, жарознижувальною властивостями та підвищує імунітет.

Листя чорниці у своєму складі містять мінеральні елементи (Fe, K, Mg, Mn, Ca), вітаміни (С, РР, В, А), флавоноїди, антоціани, ефірні олії, сапоніни, органічні кислоти, дубильні речовини, інулін. Використання даної сировини має благотворний вплив на зір, шкіру, органи шлунково-кишкового тракту і серцево-судинну систему людини, сприяє зміцненню захисних функцій організму, має заспокійливу дію на нервову систему та бактерицидні властивості. Настій з листя чорниці корисний тим, хто страждає на цукровий діабет, оскільки не тільки знижує рівень цукру в крові, а й покращує роботу підшлункової залози.

Композицію чайно-трав'яної суміші "Вітамінний ройбуш" отримували шляхом змішування у заявленому співвідношенні висушених та подрібнених інгредієнтів. Отриману суміш заварюють в окропі, витримують декілька хвилин та споживають.

Раціональну концентрацію компонентів суміші обирали, орієнтуючись на органолептичні властивості готового продукту. Вихідними показниками, які контролювались, були смак та запах (аромат) готового напою.

Згідно з отриманими результатами досліджень оптимальний вміст сировинних компонентів був визначений у наступних кількостях (мас. %): ройбуш - 14-15, пелюстки чайної троянди - 14-15, листя малини - 15-16, сушена морква - 5-6, плоди горобини - 5-6, квіти волошки - 4-6, листя лимону - 14-15, листя чорниці - 6-7, квіти календули - 14-15.

Таблиця 1

№ з/п	Рецептурні компоненти (мас. %):									Характеристика готового напою
	ройбуш	пелюстки чайної троянди	листя малини	сушена морква	плоди горобини	квіти волошки	листя лимону	листя чорниці	квіти календули	
1	15	10	5	10	5	10	10	10	25	Склад рецептури забезпечує отримання композиції суміші, що має надто виражений гіркий смак
2	14	14	14	6	5	7	16	8	16	Склад рецептури забезпечує отримання композиції суміші з гармонійними органолептичними показниками
3	15	15	15	6	6	6	15	7	15	Склад рецептури забезпечує отримання композиції суміші з гармонійними органолептичними показниками
4	16	16	16	5	5	6	14	6	16	Склад рецептури забезпечує отримання композиції суміші з гармонійними органолептичними показниками
5	15	10	5	25	8	7	8	7	20	Склад рецептури забезпечує отримання композиції суміші з гіркуватим нудотно-солодким смаком

З поданої таблиці видно, що оптимальний вміст компонентів становить (мас. %): ройбуш - 14-16, пелюстки чайної троянди - 14-16, листя малини - 14-16, сушена морква - 5-7, плоди горобини - 5-7, квіти волошки - 5-7, листя лимону - 14-16, листя чорниці - 6-8, квіти календули - 14-16.

Органолептичні показники продукту подано в таблиці 2.

Таблиця 2

Показник	Характеристика готового напою
Смак	Ніжний, приємний смак, з вираженим присмаком пелюсток троянди; відчувається м'яка, приємна солодкість
Запах (аромат)	Приємний, переважає аромат сушених ягід

Приклад конкретного виконання.

1. Висушені та подрібнені компоненти змішували у наступних співвідношеннях: ройбуш - 15, пелюстки чайної троянди - 15, листя малини - 15, сушена морква - 6, плоди горобини - 6, квіти волошки - 6, листя лимону - 15, листя чорниці - 7, квіти календули - 15. Після отримання композиції суміші відібрану частину заливали окропом та настоювали декілька хвилин та оцінювали якість готового напою за органолептичними показниками.

Результат: Готовий напій має гармонійні органолептичні показники - ніжний, приємний смак, з вираженим присмаком пелюсток троянди, з м'якою, приємною солодкістю та ароматом сушених ягід.

Технічний результат полягає у тому, що запропонований склад чайно-трав'яної суміші, завдяки додаванню до рецептури лікувальної рослинної сировини та ягід, дозволяє отримати продукт з підвищеною біологічною цінністю та поліпшеними споживними властивостями без використання синтетичних ароматизаторів та підсилювачів смаку та аромату, що має гарну імуностимулюючу дію.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

Чайно-трав'яна суміш, що містить листя малини, яка **відрізняється** тим, що додатково містить ройбуш, пелюстки чайної троянди, сушену моркву, плоди горобини, квіти волошки, листя лимону, листя чорниці, квіти календули, у наступному співвідношенні компонентів (мас. %):

ройбуш	14-16
пелюстки чайної троянди	14-16
листя малини	14-16
сушена морква	5-7
плоди горобини	5-7
квіти волошки	5-7
листя лимону	14-16
листя чорниці	6-8
квіти календули	14-16.

Комп'ютерна верстка А. Крулевський

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, Україна

ДП "Український інститут інтелектуальної власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601